

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Атестаційної комісії
Факультету менеджменту та маркетингу

Декаан *Лав* Марина КРАВЧЕНКО

« 25 » квітня 2022 р.

ПРОГРАМА
комплексного фахового випробування
для вступу на освітню програму підготовки магістра
«Міжнародна економіка»
за спеціальністю 051 Економіка

Програму рекомендовано:

кафедрою міжнародної економіки

Протокол № 10 від « 13 » квітня 2022 р.

Завідувач *Савчук* Сергій ВОЙТКО

Програма складена з метою організації та проведення комплексного фахового випробування для вступу на освітню програму підготовки магістра «Міжнародна економіка» за спеціальністю 051 «Економіка».

До складу програми вступного комплексного фахового випробування входять розділи з наступних дисциплін (кредитних модулів):

«Міжнародна економіка»;

«Міжнародна фінансова система»;

«Державне регулювання економіки»

Комплексне фахове випробування проводиться у вигляді письмового екзамену. Його тривалість становить до 4 академічних годин (180 хвилин) – без перерви.

Екзаменаційний білет містить теоретичні питання та задачі.

Теоретичні питання представлені у вигляді закритого тесту – текст кожного з питань містить декілька варіантів відповіді, один з яких є вірним. При відповіді на таке питання достатньо зазначити лише літеру, що відповідає обраному варіанту. Загальна кількість тестових питань – 35. На теоретичні питання відводиться до 90 хвилин (до 2,57 хвилини на кожне з питань).

На розв'язок однієї задачі відводиться до 30 хвилин. При цьому відповідь на цей вид завдання повинна містити: стислий виклад методики розв'язання; формули, що використовуються; отримані проміжні результати; остаточну відповідь. Загальна кількість задач – 3. Загалом на розв'язок задач відводиться до 90 хвилин.

Структура навчального матеріалу,
який виноситься на комплексне фахове випробування

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

Тема 1. Міжнародна торгівля.

Зміст та структура міжнародної економіки. Закономірності розвитку міжнародної економіки. Класичні теорії міжнародної торгівлі. Альтернативні теорії міжнародної торгівлі. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Міжнародна торгівля послугами.

Тема 2. Міжнародний рух факторів виробництва.

Міжнародний рух капіталу. Міжнародний поділ праці та транснаціональне кооперування. Позичковий капітал і міжнародне кредитування. Міжнародна трудова міграція.

Тема 3. Міжнародне науково-технічне співробітництво.

Теорії впливу науково-технічних нововведень на міжнародну торгівлю. Форми міжнародної передачі знань і технологій. Міжнародний обмін інженерно-технічними послугами.

Тема 4. Світова валютно-фінансова система.

Становлення міжнародних валютних відносин. Міжнародні фінансові ринки. Валютний курс: теорія і політика. Платіжний баланс.

Тема 5. Міжнародна економічна інтеграція.

Глобалізація як складова світових інтеграційних процесів у світовій економіці. Україна та світова економіка.

МІЖНАРОДНА ФІНАНСОВА СИСТЕМА

Тема 6. Система міжнародних фінансів.

Місце міжнародних фінансів у системі зовнішньоекономічних відносин. Предмет науки «Міжнародні фінанси». Функції міжнародних фінансів. Суб'єкти та система міжнародних фінансових відносин. Роль держави у міжнародних фінансах. Міжнародне фінансове право. Міжнародна фінансова політика. Основні напрями сучасної політики України в сфері міжнародних фінансів.

Тема 7. Еволюція світової валютної системи

Поняття «валюта» та «валютна система». Види валютних систем та їх елементів. Біметалізм і

монометалізм. Бреттонвудська валютна система. Смітсонівська угода. Ямайська валютна система. Європейська валютна система. Міжнародні розрахункові грошові одиниці. Інфляція і валютний курс.

Тема 8. Світовий фінансовий ринок та його структура.

Валютні ринки та валютні операції. Організаційна структура світового фінансового ринку. Котирування валют. Валютна позиція банку. Валютний ринок. Валютні операції «spot» та операції «swap». Строкові валютні операції. Валютні опціони.

Тема 9. Особливості функціонування євrorинку.

Євроринки. Особливості ринку євровалют. Ринок капіталів. Світовий ринок облігацій. Ринок євро акцій. Ринок золота.

Тема 10. Ринок міжнародних інвестицій.

Еволюція виводу капіталу. Поняття та сутність міжнародних інвестицій. Роль держави та приватного сектора у вивозі капіталу та інвестуванні коштів. Транснаціональні компанії в системі виводу капіталу та інвестуванні. Кредитні рейтинги. Державне регулювання та заохочення іноземних інвестицій. Вільні економічні зони. Роль міжнародних організацій в інвестиційному процесі. Венчурне фінансування. Міжнародні стандарти рахівництва (IAS).

Тема 11. Міжнародний кредитний ринок і технології кредитування.

Класифікація міжнародного кредиту. Експортні кредити. Комерційні кредити. Суб'єкти та інструменти міжнародного ринку банківських кредитів. Ціна активу на міжнародному ринку банківських кредитів. Синдикувані євро кредити. Процедура синдикування кредиту. Ціна синдикування кредиту та винагорода учасників. Суверенні боржники на ринку несек'юритизованих кредитів.

Тема 12. Фінанси транснаціональних корпорацій.

Фінансова система транснаціональних корпорацій. Модель фінансової системи. Ключові властивості фінансової системи. Міжнародні портфельні інвестиції. Захист інвестицій.

Тема 13. Міжнародні розрахунки та платіжний баланс.

Організаційні засади міжнародних розрахунків. Форми міжнародних розрахунків. Розрахунки векселями. Розрахунки чеками. Інкасова форма. Документарний акредитив. Авансований платіж. Банківські перекази. Система відкритих рахунків. Розрахунки з використанням пластикових карток. Сутність балансів міжнародних розрахунків. Виникнення і розвиток балансів міжнародних розрахунків. Види балансів міжнародних розрахунків. Структура платіжного балансу. Класифікація платіжного балансу. Методи балансування платіжного балансу.

Тема 14. Заборгованість у системі міжнародних фінансів.

Зовнішня заборгованість: поняття, показники, суб'єкти. Підходи кредиторів щодо подолання кризи заборгованості країн, що розвиваються. Підходи боржників щодо подолання кризи заборгованості країн, що розвиваються. Поняття та механізми реструктуризації боргу. Вторинний ринок зовнішніх боргів. Реорганізація офіційного боргу. Динаміка зовнішнього боргу України.

Тема 15. Україна у світовому фінансовому ринку. Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин. Міжнародний контроль за рухом капіталу. Формування спільних підходів до міжнародного інвестування та діяльність ТНК. Глобальні податки. Співпраця України із зарубіжними донорами на двосторонній та багатосторонній основі. Співпраця України з МВФ та Всесвітнім банком. Діяльність Міжнародної фінансової корпорації в Україні. Співпраця України із Європейським банком реконструкції та розвитку. Кредитування міжнародними організаціями. Позики на міжнародних ринках капіталу.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

Тема 16. Державне регулювання економіки: поняття, характеристика мети, завдань, принципів.

Методи державного регулювання економіки. Визначення поняття «державне регулювання економіки». Системний, процесний, комплексний, функціональний підходи до визначення

поняття. Мета, завдання, принципи державного регулювання економіки. Методи прямого і непрямого впливу. Правові, адміністративні, економічні методи державного регулювання економіки. Інструментарій економічних методів державного регулювання економіки.

Тема 17. Об'єкти та суб'єкти державного регулювання економіки, їх функції. Нормативно-правове забезпечення державного регулювання економіки України

Об'єкти державного регулювання економіки. Суб'єкти державного регулювання економіки України: Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України, НБУ, міністерства і відомства України. Характеристика нормативно-правових актів, регулюючих їх діяльність. Основні нормативно-правові акти, що регулюють державного регулювання економіки України. Основні нормативно-правові акти, що регулюють реалізацію окремих форм міжнародної економічної діяльності. Ліцензування зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Автоматичне та неавтоматичне ліцензування зовнішньоекономічної діяльності. Ліцензування експорту, імпорту. Ліцензія генеральна, разова, відкрита, спеціальна. Перелік документів на отримання ліцензії на експорт (імпорт) та порядок їх оформлення. Квотування.

Тема 18. Ризико-орієнтований підхід у державному регулюванні економіки.

Поняття «ризиків» в економічній діяльності. Класифікація ризиків. Фактори ризиків. Класифікація факторів ризиків. Властивості ризиків: ймовірність, сила впливу, керованість, взаємопов'язаність. Функції ризиків: інноваційна, регулятивна, захисна, аналітична. Етапи аналізу ризиків міжнародної економічної діяльності: ідентифікація ризиків, оцінка ймовірності ризиків, оцінка розміру можливих матеріально-фінансових втрат, визначення граничного допустимого рівня ризику за окремими операціями, зовнішньоекономічними контрактами, визначення і запровадження процедур управління ризиками. Методи виявленні і оцінки ризиків.

Тема 19. Валютне регулювання міжнародних економічних операцій в Україні.

Основні нормативно-правові акти у сфері валютного регулювання в Україні, їх характеристика. Поняття валютного регулювання. Принципи валютного регулювання. Поняття валютного нагляду. Мета валютного нагляду. Заходи впливу НБУ. Об'єкти та умови здійснення валютного нагляду. Дати відліку граничних строків НБУ за операціями експорту та імпорту. Об'єкти та умови завершення банком здійснення валютного нагляду за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків.

Тема 20. Захист прав суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Характеристика повноважень органів захисту прав і законних інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України. Поняття арбітраж. Поняття дискримінаційні дії. Перелік захисних заходів від дискримінаційних та недружніх дій іноземних держав, економічних угруповань. Інформаційні складники заяви суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності при проведенні розслідування фактів дискримінаційних та недружніх дій іноземних держав (економічних угруповань). Схема розслідування та застосування заходів за фактами дискримінаційних та недружніх дій іноземних держав, економічних угруповань. Поняття недобросовісна конкуренція. Схема порушення антидемпінгової процедури. Схема антидемпінгового розслідування та запровадження антидемпінгових заходів. Терміни окремих етапів антидемпінгового розслідування та запровадження антидемпінгових заходів. Поняття антисубсидійного розслідування. Поняття зростаючий імпорт, значна шкода. Схема розслідування та впровадження спеціальних заходів проти зростаючого імпорту.

Тема 21. Державне регулювання експорту-імпорту товарів.

Поняття експорт, імпорт, реекспорт. Динаміка показників зовнішньої торгівлі товарами України з країнами СНД, ЄС, іншими країнами. Структура експорту українських товарів. Структура українського імпорту товарів. Динаміка показників, що характеризують рейтинг України з міжнародної торгівлі у рейтингу Doing Business. Характеристика зовнішньої торгівлі товарами України.

Тема 22. Державне регулювання експорту-імпорту послуг.

Специфічні ознаки послуги, як товару особливого роду, на міжнародному ринку. Характеристика тенденцій експорту-імпорту послуг в Україні. Показники зовнішньої

торгівлі України послугами та їх характеристика. Структура українського експорту та імпорту послуг. Основні чинники впливу на структурну модель участі України у міжнародній торгівлі послугами. Транспортні послуги як специфічний товар міжнародної торгівлі, їх особливості. Класифікація міжнародних транспортних послуг. Характеристика тенденцій експорту-імпорту транспортних послуг в Україні. Показники зовнішньої торгівлі України транспортними послугами та їх характеристика. Структура українського експорту та імпорту транспортних послуг. Характеристика тенденцій експорту-імпорту послуг в сфері телекомунікації, комп'ютерних та інформаційних послуг в Україні. Характеристика тенденцій експорту-імпорту послуг професійних та консалтингових в Україні. Характеристика тенденцій українського експорту-імпорту послуг, пов'язаних з подорожами.

Тема 23. Державне регулювання міграції робочої сили.

Міждержавна міграція та її складові (еміграція, імміграція, рееміграція). Причини міжнародної міграції робочої сили на сучасному етапі розвитку економіки. Характерні риси сучасної міграції робочої сили. Позитивні ефекти міграції робочої сили для країни-реципієнта. Негативні наслідки міграції робочої сили для країни-реципієнта. Позитивні ефекти міграції робочої сили для країни-донора. Негативні наслідки міграції робочої сили для країни-донора. Особливості сучасної міграції робочої сили в Україні. Географічні спрямування міграції української робочої сили. Позитивні та негативні наслідки міграції української робочої сили. Заходи для поліпшення міграційної ситуації в Україні.

Тема 24. Україна у міжнародних рейтингах.

Порівняльний аналіз частки високотехнологічної продукції у експорті України та країн-лідерів. Глобальний індекс інновацій, складники для його визначення. Місце України у рейтингу Глобального індексу інновацій. Складники визначення рейтингу Doing Business. Місце України у рейтингу Doing Business. Аналіз складників рейтингу у Doing Business України. Індекс інформаційно-комунікаційних технологій: складники його визначення. Порівняльний аналіз показників України і країн-лідерів за індексом інформаційно-комунікаційних технологій.

Список літературних джерел

1. Економіка зарубіжних країн: підручник / С. В. Войтко, О. А. Гавриш, О. М. Згуровський, С. В. Нараєвський. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, вид-во "Політехніка", 2017. 400 с.
2. Транснаціональні корпорації: Навчальний посібник // С. В. Войтко, О. А. Гавриш, О. О. Корогодова, Т. Є. Моїсеєнко. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2016. 208 с.
3. Геоекономічні сценарії розвитку і Україна : монографія / М. З. Згуровський та ін. Київ : ВЦ "Академія", 2010. 328 с.
4. Герасимчук В.Г., Войтко С.В. Міжнародна економіка: навч. посіб. Київ: Знання, 2009. 310 с.
5. Гронтовська Г. Е. Міжнародна економіка : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2014. 382 с.
6. Міжнародна економіка : підручник / За ред. А.О. Задой, В.М. Тарасевича. Київ: ЦУЛ, 2012. 416 с.
7. Міжнародна економіка: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Ю. Г. Козак та ін. 3-тє вид. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 560 с.
8. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка в питаннях та відповідях : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 228 с.
9. Krugman P., Obstfeld M., Melitz M. International Economics: Theory and Policy. 9th ed. 2012. 705 p.
6. Reinert K. An Introduction to International Economics: New Perspectives on the World Economy. Cambridge University Press, 2011. 474 p. URL: <http://ebooks.cambridge.org/ebook.jsf?bid=CBO9781139026192>

7. Versteeg R. International economics. University of London, 2015. 250 p. URL: http://www.londoninternational.ac.uk/sites/default/files/programme_resources/lse/lse_pdf/subject_guides/ec3016_ch1-3.pdf.
8. Грінько І. М. Визначення оптимальної документарної форми міжнародних розрахунків у зовнішньоекономічній діяльності підприємств / Економічний вісник НТУУ «КПІ». 2020. № 17. С. 133-143. URL: <http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/216328>
9. Горбач Л. М., Плотніков О. В. Міжнародні фінанси: підручник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 528 с.
10. Д'яконова І. І., Макаренко М. І., Журавка Ф. О. Міжнародні фінанси: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 548 с.
11. Макаренко М. І. Міжнародні фінанси: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 548 с.
12. Міжнародні фінанси : конспект лекцій / НТУУ «КПІ» ; уклад. В. М. Кочетков, І. М. Грінько (Хоменко). – Електронні текстові дані (1 файл: 1,51 Мбайт). Київ : НТУУ «КПІ», 2012. 123 с. URL: <http://library.kpi.ua:8080/handle/123456789/2253>
13. Міжнародні фінанси : підручник / [О. М. Мозговий, Т. В. Мусієць, Л. В. Руденко-Сударева [та ін.] ; за заг. ред. О. М. Мозгового ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". Київ : КНЕУ, 2016. 515 с.
14. Міжнародні фінанси: навч. посіб. / за ред. Ю. Г. Козака [5-те вид. перероб та доп.]. Київ : ЦУЛ, 2014. 348 с.
15. Міжнародні фінанси [Електронний ресурс] : навч. посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізацією «Міжнародна економіка» за денною формою навчання / І. М. Грінько ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані (1 файл: 1,6 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 109 с. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/29057>.
16. Міжнародні фінанси : навч. посібник / Л. А. Васютинська. Одеса : ФОП Бондаренко М.О., 2017. 310 с.
17. Міжнародні фінанси [Електронний ресурс] : термінологічний словник / НТУУ «КПІ» ; уклад. В. М. Кочетков, І. М. Грінько (Хоменко). – Електронні текстові дані (1 файл: 534 Кбайт). Київ : НТУУ «КПІ», 2013. 40 с. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/2727>
18. Міжнародні фінанси [Електронний ресурс] : методичні вказівки для самостійної роботи студентів напряму підготовки: 6.030503 «Міжнародна економіка» / НТУУ «КПІ» ; уклад. І. М. Грінько. – Електронні текстові дані (1 файл: 579 КБ). Київ : НТУУ «КПІ», 2015. 47 с. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/11729>
19. Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld, Marc J. Melitz. International Finance: Theory and Policy, Global Edition [11th edition]. London: Pearson, 2018. 468 p.
20. Hal S. Scott, Anna Gelpern International Finance, Transactions, Policy, and Regulation (University Casebook Series) [23rd Edition]. California: Foundation Press. 2020. 1524 p.
21. Державне регулювання економіки : навчальний посібник/ Є. М. Ігнатова, М. В. Кармінська-Белоброва. Харків: ХІУ, 2014. 208 с.
22. Державне регулювання економіки та економічна політика: навч. посіб. / Г. С. Третяк, К. М. Бліщук. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. 128 с.
23. Міжнародна економічна діяльність України : навчальний посібник / С. В. Бестужева. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 268 с.
24. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон [монографія] / Ю.Г. Козак, Н.В. Притула, О.А. Єрмакова та ін. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 240 с.
25. Міжнародний бізнес: посібник / О.Г. Михайленко, Д.А. Краснікова. Дн-ск: Видавництво «КИТ», 2014. 128 с.
26. Сенишин О. С., Горинь М.О., Кундицький О.О. Державне регулювання економіки : навч. посібник. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2014. 334 с.

27. Бородін О. Д. Еволюція теоретичних основ державного регулювання економіки/ International Scientific Journal, 2015. № 8. С. 96-100.
28. Кахович О.О., Южека Р.С. Особливості державного регулювання економіки/ Актуальні проблеми держави і права, 2015. С.119-126. URL: file:///C:/Users/lenovo/Downloads/apdp_2015_75_19.pdf
29. Участь України у міжнародних організаціях [Електронний ресурс]. URL : http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/international-organizations.
30. Foresight of Ukrainian Economy: mid-term (2015–2020) and long-term (2020 2030) time horizons / V. Dergachova, O. Gavrish, S. Voitko, M. Zgurovsky ets. // [Scientific advisor of the project acad. of NAS of Ukraine M. Zgurovsky]. 2nd ed. Kyiv : NTUU «KPI», Publ. house «Polytechnica», 2016. 136 p.

Приклад екзаменаційного білету

1.	<p>Міжнародний поділ праці – це:</p> <p>а) форма поділу праці, в якій зростання концентрації однорідного виробництва відбувається на основі прогресуючої диференціації національних виробництв;</p> <p>б) спеціалізація окремих країн на виробництві певних товарів та послуг і товарному обміні цими продуктами на світових ринках;</p> <p>в) спеціалізація окремих виробників товарів чи послуг і товарному обміні між ними продуктами цієї діяльності;</p> <p>г) внутрішньофірмова спеціалізація підрозділів ТНК.</p>
2.	<p>Оберіть найбільш точне визначення поняття «портфельні іноземні інвестиції»:</p> <p>а) вкладання капіталу резидентом однієї країни у підприємство-резидент іншої з метою набуття довготривалого економічного інтересу;</p> <p>б) частка іноземного інвестора в прибутках компанії, яка не розподілена, а використана для подальшого збільшення активів компанії;</p> <p>в) вкладання капіталу в іноземні цінні папери, що не надають інвестору повного реального контролю над об'єктом інвестування;</p> <p>г) інвестиції в будь-які види цінних паперів в інших країнах.</p>
3.	<p>До адміністративно-правових методів регулювання міграції робочої сили належать:</p> <p>а) законодавство про юридичний, політичний та професійний статус іммігрантів; контроль за в'їздом і виїздом працівників національними службами; міжурядові угоди;</p> <p>б) законодавство про юридичний, політичний та професійний статус іммігрантів; видача ліцензій;</p> <p>в) контроль за в'їздом і виїздом працівників національними службами; вербування іноземних робітників;</p> <p>г) прикордонне регулювання, податки та збори.</p>
4.	<p>Міжнародна торгова угода, за якою власник винаходу або технічного знання надає іншій стороні дозвіл на використання у певних межах своїх прав на технології - це:</p> <p>а) ліцензійна угода;</p> <p>б) ноу-хау;</p> <p>в) інжиніринг;</p> <p>г) патент.</p>
5.	<p>Міжнародний лізинг – це:</p> <p>а) міжнародна комісійно-посередницька операція з передачі клієнтом банку права на стягнення боргів (без права зворотної вимоги до клієнта);</p> <p>б) міжнародна купівля боргу, вираженого у зворотному документі у кредитора на незворотній основі;</p> <p>в) міжнародна довгострокова оренда матеріальних цінностей;</p> <p>г) міжнародна короткострокова оренда виробничого обладнання.</p>

6.	<p>Назвіть види ліцензійних платежів:</p> <p>а) роялті; участь у прибутку; б) участь у прибутку; премія; участь у власності; в) роялті; маржа; участь у прибутку; участь у власності; г) роялті; паушальні платежі; участь у прибутку; участь у власності.</p>
7.	<p>Валютна система поділяється на:</p> <p>а) національну; регіональну; світову; б) внутрішню; зовнішню; в) національну; інтеграційну; міжнародну; г) зарубіжну; регіональну; міжрегіональну.</p>
8.	<p>Валютний курс – це:</p> <p>а) ціна однієї валюти виражена в одиницях іншої; б) фіксування курсу національної грошової одиниці стосовно іноземних грошових одиниць; в) співвідношення національної валюти до іноземної; г) котирування національної валюти.</p>
9.	<p>Які функції виконує міжнародний фондовий ринок?</p> <p>а) переміщення капіталу в галузі з найвищою нормою прибутку; посередницька роль в процесі збирання коштів у інвесторів та їх ефективне розміщення; б) страхування валютних ризиків; проведення валютної політики; отримання надприбутку; в) фіксація та регулювання курсів валют; диверсифікація валютних резервів банків; г) отримання контролю над іноземними активами; репатріація прибутків; міжнародне кредитування.</p>
10.	<p>Країни підписали угоду про повну відміну митних тарифів і квот у взаємній торгівлі. Ця форма міжнародної економічної інтеграції називається:</p> <p>а) зона преференційної торгівлі; б) зона вільної торгівлі; в) митний союз; г) спільний ринок.</p>
11.	<p>Країни підписали угоду, що передбачає спільну торговельну політику щодо третіх країн і створення міждержавних органів управління зовнішньоторговельною політикою. Ця форма міжнародної економічної інтеграції називається:</p> <p>а) зона преференційної торгівлі; б) зона вільної торгівлі; в) митний союз; г) спільний ринок.</p>
12.	<p>На якому етапі міжнародної економічної інтеграції відбувається узгодження економічної, фінансової та валютної політик і створення установ, що мають право приймати рішення від імені угруповання у цілому?</p> <p>а) економічний союз; б) зона преференційної торгівлі; в) митний союз; г) спільний ринок.</p>
13.	<p>Правило поведінки, що регулює взаємовідносини визначених суб'єктів міжнародного права на міжнародному, регіональному чи локальному рівнях і є юридично обов'язковим – це:</p> <p>а) диспозитивне; б) імперативне; в) універсальне; г) норма міжнародного права.</p>

14.	<p>Як називається акредитив, якщо покупець віддає розпорядження поставити замовлений товар певними частинами через визначені проміжки часу (договір про поставку партіями), то здійснення платежів може виконуватися за допомогою акредитиву, який покриває вартість часткових поставок?</p> <p>а) відкличний; б) безвідкличний; в) револьверний; г) переказний (трансферабельний).</p>
15.	<p>Обмін боргів на облігації боржників чи надання нових кредитів, призначених для оплати минулих боргів називається:</p> <p>а) рекапіталізація боргу; б) конверсія боргу; в) рефінансування боргу; г) диверсифікація валютних резервів.</p>
16.	<p>Один із видів інкасо фінансових документів (векселі, чеки та інші документи, використовувані для отримання платежів), коли вони не супроводжуються комерційними документами – це:</p> <p>а) трансферабельне; б) документарне; в) чисте; г) трансфертне.</p>
17.	<p>Погоджені боржниками та кредиторами заходи, спрямовані на підтримку платоспроможності боржників у середньо- та довгостроковій перспективі – це:</p> <p>а) надання боржнику фінансової допомоги; б) санація; в) реструктуризація боргу; г) відновлення платоспроможності.</p>
18.	<p>Заборгованість держави за непогашеними зовнішніми позиками та несплаченими за ними процентами – це:</p> <p>а) поточний борг; б) зовнішній державний борг; в) внутрішній борг; г) капітальний борг.</p>
19.	<p>Валютна позиція, яка передбачає збіг (дорівнювання) вимог та зобов'язань у певній валюті називається:</p> <p>а) короткою валютною позицією; б) довгою валютною позицією; в) відкритою валютною позицією; г) закритою валютною позицією.</p>
20.	<p>В якому році Україна вперше вийшла на міжнародні ринки капіталів?</p> <p>а) 1997 р.; б) 2000 р.; в) 1987 р.; г) 1999 р.</p>
21.	<p>Валютна операція, за якої поєднуються форвардні умови та умови «спот» – це:</p> <p>а) операція «своп»; б) поточні конверсійні операції з негайною поставкою; в) поточна депозитна операція з негайною поставкою; г) операція «спот».</p>

22.	<p>Сукупність методів звільнення від сплати боргу, які змінюють початкову вартість або природу кредитних зобов'язань – це:</p> <p>а) рефінансування боргу; б) зовнішній державний борг; в) конверсія боргу; г) реструктуризація боргу.</p>
23.	<p>Як називається процес фінансування у формі таких кредитів, які можна вільно продати на вторинному ринку, але не у формі позик, які кредитори мають зберігати до настання строку їхнього погашення чи віддавати з урахуванням контрактних обмежень?</p> <p>а) рекапіталізація; б) реструктуризація; в) сек'юритизація; г) банківське фінансування.</p>
24.	<p>Як називається акредитив, який надає бенефіціару право давати вказівки банку, проводити оплату, акцепт або купівлю тратт (документів), передавати акредитив повністю або частинами одній або кільком третім особам (іншим бенефіціарам)?</p> <p>а) відкличний; б) безвідкличний; в) револьверний; г) переказний (трансферабельний).</p>
25.	<p>Які правові режими запроваджені для іноземних суб'єктів господарської діяльності відповідно нормам Закону України «Про ЗЕД»:</p> <p>а) національний режим; б) спеціальний режим; в) режим найбільшого сприяння; г) усі перелічені.</p>
26.	<p>Міжнародна економічна діяльність - це:</p> <p>а) діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами; б) господарська діяльність, яка в процесі її здійснення потребує перетинання мит-ного кордону України майном або робочою силою; в) цілісна система господарських зв'язків між національними економіками різних країн, належних до них або утворених ними суб'єктами господарського життя, а також міжнародними організаціями; г) дії суб'єктів (міждержавного, макро-, мезо- і мікрорівнів) спрямовані на формування, розвиток та реалізацію переваг міжнародного співробітництва, міжнародної спеціалізації і кооперації з метою забезпечення міжнародної конкурентоспроможності країн, підвищення їх економічного потенціалу.</p>
27.	<p>До координаційних державних органів у сфері міжнародної економічної діяльності України відносяться:</p> <p>а) Верховна Рада України, Президент України; б) Міністерство закордонних справ України, Національний банк України, Міністерство фінансів України та ін.;</p> <p>в) товарні, фондові, валютні біржі, торговельні палати, асоціації, спілки та ін.;</p> <p>г) Кабінет Міністрів України.</p>

28.	<p>Ліцензія генеральна - це:</p> <p>а) дозвіл на експорт товару протягом певного періоду часу (але не менше одного місяця) з визначенням його загального обсягу;</p> <p>б) належним чином оформлене право на імпорт в Україну протягом установленого строку певного товару (товарів), який є об'єктом спеціального розслідування та/або спеціальних заходів;</p> <p>в) відкритий дозвіл на експортні (імпортні) операції по певному товару (товарах) та/або з певною країною (групою країн) протягом періоду дії режиму ліцензування по цьому товару (товарах);</p> <p>г) дозвіл на імпорт товару протягом певного періоду часу (але не менше одного місяця) з визначенням його загального обсягу.</p>
29.	<p>Інструментарієм методів прямого впливу у державному регулюванні економіки є:</p> <p>а) податки;</p> <p>б) процентні ставки банків;</p> <p>в) квоти на експорті, імпорт;</p> <p>г) обсяги державного замовлення.</p>
30.	<p>Рішення про порушення антидемпінгового розслідування приймаються на засіданнях:</p> <p>а) Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі;</p> <p>б) Кабінету Міністрів України;</p> <p>в) Міністерства економіки України;</p> <p>г) Міністерства закордонних справ України.</p>
31.	<p>Яке із наведених визначень відповідає поняттю «експортна (імпортна)» квота:</p> <p>а) квоти, що встановлюються по товару (товарах) без зазначення конкретних країн (груп країн), куди товар (товари) експортується або з яких він (вони) імпортується;</p> <p>б) квоти, що встановлюються по товару (товарах) з визначенням групи країн, куди товар (товари) експортується або з яких він (вони) імпортується;</p> <p>в) граничний обсяг певної категорії товарів, який дозволено експортувати з території України (імпортувати на територію України) протягом встановленого строку та який визначається у натуральних чи вартісних одиницях;</p> <p>г) квоти, що встановлюються по товару (товарах) з визначенням конкретної країни, куди товар (товари) може експортуватись або з якої він (вони) може імпортуватись.</p>
32.	<p>Зовнішньоекономічний договір може укладатися:</p> <p>а) у письмовій або в електронній формі, якщо інше не передбачено міжнародним договором України чи законом;</p> <p>б) у письмовій формі при наявності електронної форми;</p> <p>в) тільки у письмовій формі, якщо інше не передбачено міжнародним договором України чи законом;</p> <p>г) тільки у вигляді публічної оферти, якщо інше не передбачено міжнародним договором України чи законом.</p>
33.	<p>Антидемпінгове розслідування відповідно до норм Закону України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту» не порушується, якщо сукупне виробництво виробників, які підтримують скаргу, становить менше ніж:</p> <p>а) 10% загального обсягу виробництва подібного товару національним товаровиробником;</p> <p>б) 15% загального обсягу виробництва подібного товару національним товаровиробником;</p> <p>в) 25% загального обсягу виробництва подібного товару національним товаровиробником;</p> <p>г) 50% загального обсягу виробництва подібного товару національним товаровиробником.</p>

34.	<p>До ризиків зовнішньоекономічного контракту прийнято відносити:</p> <p>а) ризики країни; б) контрагентські ризики, пов'язані з надійністю партнера; в) ризики міжнародного кредитування; г) ризики міжнародного співробітництва у виробничій сфері.</p>
35.	<p>До компетенції Верховної Ради у сфері зовнішньоекономічної діяльності належать:</p> <p>а) координацію діяльності міністерств, інших центральних органів виконавчої влади щодо забезпечення провадження зовнішньоекономічної діяльності; б) забезпечує складання платіжного балансу, зведеного валютного плану України; в) здійснює заходи щодо забезпечення раціонального використання коштів Державного валютного фонду України; г) прийняття, зміна та скасування законів, що стосуються зовнішньоекономічної діяльності.</p>

Задача 1.

Попит в Україні на побутові джерела безперебійного живлення (ПДБЖ) характеризується рівнянням $Q_d = -0,05p + 100$ (тис. од. в рік), а пропозиція ПДБЖ в Україні визначається як $Q_s = 0,1p - 50$ (тис. од. в рік).

Виконайте такі завдання:

1. Розрахуйте рівноважну ціну та обсяг продажу українських ПДБЖ.
2. Розрахуйте очікувані обсяги попиту, виробництва українських ПДБЖ при світовій ціні в гривневому еквіваленті 750 грн. Визначте потенційний обсяг імпорту при даній ціні.
3. Розрахуйте очікувані обсяги попиту, виробництва українських ПДБЖ, обсяг імпорту при встановленні Україною адвалорного імпортного мита в розмірі 12%.
4. Визначте величину зменшення виграшу (економії) споживачів та їх реальні додаткові витрати при встановленні імпортного мита на ПДБЖ.

Задача 2.

Укладено форвардний контракт на продаж 250 тис. дол., форвардний період становить 3 міс. На дату укладання угоди на ринку діяли: спот-курс – 30.11 грн за дол., облікова ставка НБУ – 8 %, ставка за долар США – 6 %. Розрахувати форвардний валютний курс та суму прибутку (збитку) клієнта, якщо на дату розрахунків спот-курс становив – 30.05 грн за дол.

Задача 3.

Для товару, який завозиться в Україну, розрахувати його митну вартість в євро ($MV_{\text{євро}}$) і в гривнях (MV) за курсом, мито (ставка адвалорна), ПДВ. Ціна покупки 2 євро, кількість одиниць – 3000 шт. Витрати на транспортування до кордону 2300 євро, комісійні витрати – 560 євро. Курс євро – 28 грн за євро. Ставки мита: адвалорна – 30%.

Критерії оцінювання і принципи виставлення кінцевої оцінки

Кожна правильна відповідь на теоретичне (тестове) питання оцінюється у 2 бали, а неправильна відповідь оцінюється у 0 балів. Максимальна можлива кількість балів за теоретичні питання, – 70 балів ($2 \times 35 = 70$).

Розв'язок задачі оцінюється від 0 до 10 балів:

6 балів	Правильно викладено > 95% ходу розв'язку
2 бали	Наявність всіх розрахунків і правильних проміжних результатів
2 бали	Наведені всі правильні остаточні відповіді

Максимально можлива кількість балів за задачі, – 30 балів ($3 \times 10 = 30$). Підсумковою оцінкою за 100-бальною шкалою є сума балів, отриманих за теоретичні питання та задачі.

Залежно від загальної суми отриманих балів вступнику, згідно критеріїв **ECTS**, виставляється оцінка:

Сума набраних балів	Оцінка
95-100	Відмінно
85-94	Дуже добре
75-84	Добре
65-74	Задовільно
60-64	Достатньо
менше 60	Незадовільно

Отримані оцінки «Відмінно», «Дуже добре», «Добре», «Задовільно», «Достатньо» – переводяться у підсумок «зараховано», оцінка «Незадовільно» – переводиться у підсумок «не зараховано». Оцінка «Незадовільно» вважається такою, що не надає можливості брати участь у конкурсі.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ

Сергій ВОЙТКО, доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри міжнародної економіки

Ярослава ГЛУЩЕНКО, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки

Ірина ГРІНЬКО, кандидат економічних наук, доцент, доцент
кафедри міжнародної економіки

Анна КУХАРУК, кандидат економічних наук, доцент, доцент
кафедри міжнародної економіки

Наталя ЧЕРНЕНКО, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки